

کاربرد نشانگر ملکولی RAPD در بررسی تنوع ژنتیکی کفشدوزک *Hippodamia variegata* (Col.:Coccinellidae) در استان لرستان

مریم هاشمی^۱، فاطمه نبی‌پور^۲، رضا یاری^۳، رضا جعفری^۳

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد زیست‌شناسی سلولی ملکولی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بروجرد، ایران

۲- باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد خرم‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم‌آباد، ایران

۳- استادیار، گروه زیست‌شناسی و گروه زراعت و اصلاح نباتات، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد، ایران

چکیده

کفشدوزک *Hippodamia variegata* Goeze (Col.:Coccinellidae) یکی از شکارگرهای مهم آفات در کشتزارهای ایران است. این شکارگر همه چیز خوار است و از شته‌ها و پسپل‌ها تغذیه می‌کند. مارکر RAPD نشانگر ژنتیکی مفیدی در بررسی تنوع ژنتیکی و چندشکلی در بین کفشدوزک‌ها می‌باشد. این تحقیق با هدف شناسایی و بررسی تنوع ژنتیکی جمعیت کفشدوزک *Hippodamia variegata* در ۹ جمعیت طبیعی و ۲ جمعیت پرورش تجاری صورت پذیرفته است. برای بررسی تنوع ژنتیکی از ۸ آغازگر ۱۰ نوکلئوتیدی تصادفی (C-15، C-16، C-18، C-19، C-03، BE-09، B-01، B-06) استفاده گردید. تمامی آغازگرها باندهای واضح و تکرارپذیر ایجاد کردند. از ۱۴۷ باند تولید شده ۸۲ باند یعنی ۵۵/۷۸٪ باند چند شکل بودند. طول قطعات تکثیر یافته در آغازگرها از ۲۲۵ تا ۲۰۰۰ جفت باز متغیر بود. دندروگرام بر اساس ضریب تشابه جاکارد^۱ به روش UPGMA^۲ رسم گردید. نتایج حاصل از تجزیه خوشه‌ای، بیانگر وجود تفاوت ژنتیکی بالا در بین جمعیت‌های مورد مطالعه در سطح استان لرستان بود. پرایمر BE-09 (باند ۲۸) بالاترین و پرایمر C-16 (باند ۱۳) کمترین تعداد باند را تشکیل دادند. به طوری که تنها دو جمعیت دورود و خرم‌آباد آن هم با درصد بسیار کم (به میزان ۰/۲۸۵) با ضریب جاکارد) نخستین خوشه را تشکیل می‌دادند و سایر خوشه‌ها با درصد تشابه بسیار کم تشکیل شدند که این امر حاکی از مستعد بودن شرایط اکولوژی و جغرافیایی استان لرستان با وجود کوچک بودن سطح استان برای ایجاد و حفظ تنوع ژنتیکی در کفشدوزک‌های استان می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: RAPD، *Hippodamia variegata*، تنوع ژنتیکی، نشانگر ملکولی، کنترل بیولوژیک

* نویسنده رابط، پست الکترونیکی: Nabipor.f@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۹۴/۷/۱۲- تاریخ پذیرش مقاله: ۹۵/۷/۱۱

^۱. Jaccards similarity coefficient

^۲. Unweighted paired group method using arithmetic average

مقدمه

خانواده کفشدوزکها (Coccinellidae)، یکی از مهم‌ترین مجموعه‌های مفید در اکوسیستم‌های زراعی با کاربردی موثر و عملی در برنامه‌های مبارزه بیولوژیک با آفات گیاهان زراعی، باغی، جنگلی، مرتعی و حتی گلخانه‌ای به شمار می‌رود (Shojaei, 1998). کفشدوزک *Hippodamia variegata* یک گونه پلی‌فاژ با پراکنش جهانی در منطقه اروپا، شمال آسیا و آفریقا (پالئارکتیک) بوده و از آن‌جا به منطقه آمریکای شمالی (نئارکتیک) گسترش پیدا کرده است (Gordon, 1990; Krafur, 2002). کفشدوزک *H. variegata* برخلاف بسیاری از کفشدوزکها، تمایل کمی به هم‌خواری دارد از این رو برای پرورش انبوه، گونه بسیار مفیدی است (Gibson et al., 1992).

این کفشدوزک با داشتن جثه کوچک، قدرت جستجوگری زیاد و توانایی تولید مثلی بالا از موثرترین گونه‌های شکارگر در شرایط گلخانه می‌باشد (Ershova, 1981)، که می‌تواند در مدت زمان کوتاه جمعیت خود را در طبیعت زیاد کند (Kontodimas, 2004). کنترل بیولوژیک می‌تواند در راستای اهداف مدیریت جامع آفات، تاثیر به‌سزایی در حفظ تنوع زیستی، پایداری اکوسیستم و سلامت مواد غذایی داشته باشد. با توجه به گستردگی دامنه پراکنش کفشدوزک در مناطق مختلف کشور حمایت از جمعیت‌های بومی کفشدوزک، وارد سازی، پرورش و رها سازی آن‌ها در مناطقی که وجود ندارد، می‌تواند نقش بسیار مهمی در کاهش استفاده از سموم شیمیایی و تامین اهداف کنترل تلفیقی داشته باشد. کاربرد موفقیت‌آمیز عوامل کنترل بیولوژیک و استقرار مناسب جمعیت‌های آن‌ها در مناطق مختلف نیازمند آگاهی از جنبه‌های مختلف بیولوژیکی این گونه‌ها می‌باشد (Jafari et al., 2009).

مارکرهای مولکولی به‌طور مستقیم قادرند پراکندگی و تنوع ژنتیکی را تشخیص دهند. پرایمرهای RAPD کوتاه (معمولاً ۱۰ نوکلئوتیدی) هستند و حداقل حاوی ۵۰٪ C+G می‌باشند. نشانگر RAPD دارای مزیت‌های فراوانی نسبت به سایر نشانگرها می‌باشد که از آن جمله می‌توان به مواردی از جمله هزینه کمتر نسبت به بسیاری از تکنیک‌های دیگر، نمونه‌برداری تصادفی از جایگاه‌های ژنی، عدم نیاز به اطلاعات اولیه در مورد ردیف DNA جهت طراحی و ساخت پرایمر، امکان بررسی هم‌زمان چندین جایگاه ژنی در ژنوم نمونه‌ها، سرعت نسبتاً زیاد برای بررسی تعداد زیادی نمونه، عدم نیاز به کاوشگر، عدم نیاز به مقدار زیاد DNA الگو، امکان بررسی گونه‌های مختلف با پرایمرهای یکسان و مطالعه تعداد زیادی نمونه در مدت کوتاه‌تر نسبت به سایر روش‌های ذکر شده، بررسی ژنتیک جمعیت، فیلوژنتیک، تهیه نقشه‌های ژنتیکی، تعیین پیوستگی با صفات مطلوب، بررسی جایگاه‌های ژنی کنترل‌کننده صفات کمی اشاره کرد (Deluchi, 1974). در بررسی تنوع ژنتیکی، بر روی کفشدوزک *Cryptolaemus montrouzieri* در استان مازندران با استفاده از نشانگر ملکولی RAPD بیشترین تشابه بین نمونه‌های اینسکتاریوم به‌شهر و جمعیت جمع‌آوری از چالوس ۷۸ درصد بیان گردید. هم‌چنین کمترین تشابه میان جمعیت‌های تنکابن و فریدونکنار با ۴۷ درصد مشاهده شد (Bamher et al., 2013). بر اساس تحقیقاتی که بر روی کفشدوزک *Coccinella undecimpunctata* در کشور مصر صورت گرفت، ضریب تشابه بین کفشدوزکها مورد مطالعه از ۴۰ درصد تا ۹۳/۷۵ درصد متغیر بوده است (Haitham et al., 2009). بر اساس گزارشات Haubruge و همکاران (2002) بر روی گونه *Coccinella septempunctata* در کشور بلژیک ضریب تشابه بین نمونه‌های مورد مطالعه ۵۸/۹ درصد اعلام گردید.

با در نظر گرفتن اهمیت کفشدوزکها در کنترل بیولوژیک و در مورد تنوع ژنتیکی کفشدوزکها در ایران پژوهش‌های اندکی صورت گرفته انجام تحقیق در این زمینه امری لازم و ضروری به‌نظر می‌رسد. هدف از این تحقیق استفاده از نشانگرهای ملکولی به‌منظور ارزیابی و بررسی تنوع ژنتیکی و روابط ژنتیکی جمعیت‌های کفشدوزک *Hippodamia variegata* در استان لرستان بوده است.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه از ۹ جمعیت کفشدوزک *Hippodamia variegata* جمع‌آوری شده از مناطق مختلف استان لرستان به همراه دو نمونه پرورش تجاری آن استفاده گردید که نمونه‌ها پس از جداسازی تا زمان استخراج DNA در اتانول ۹۶ درصد نگهداری شدند (Chapco et al., 1992).

جدول ۱- محل جمع‌آوری و کد نمونه‌های کفشدوزک *Hippodamia variegata*Table 1- Collecting locations and codes of samples of *Hippodamia variegata*

Standard 2	Standard 1	PolDokhtar	Kuhdasht	Azna	Khorramabad	Dorud	Aligudarz	Borujerd	Aleshtar	Nurabad
Darhim area	Shirinabad area	Sarab Hammam	foot of the Changiri Mountains	Darreh Takht	Sefid-Kooh	Bisheh Waterfall	Ab Sefid Waterfall	Vanai village	Sarab kahman	Kafraj village
S2	S1	P	K	Az	Kh	Dor	Al	B	Als	N

روش استخراج DNA

استخراج DNA از ۱۱ جمعیت مذکور با استفاده از کیت استخراج انجام شد. ابتدا شکم یک کفشدوزک با اسکالپل باز و با آب مقطر استریل شستشو داده شد و در انکوباتور خشک گردید، با تیغ جراحی ناحیه شکمی نمونه به شدت خرد شد و در میکروتیوب ۱/۵ ml قرار داده شد سپس مقدار ۶۰۰ میکرومولار بافر تجزیه‌کننده (A)^۱ اضافه شد. در ادامه مقدار ۴۰ میکرومولار پروتئیناز K^۲ اضافه کرده و میکروتیوب به مدت ۱۵ ثانیه وارونه نگهداشته شد تا کاملاً هموزن و یکنواخت گردد. بعد به مدت ۲ ساعت در دمای ۵۶ درجه سانتی‌گراد قرار داده شد و نمونه‌ها در ۱۲ هزار دور به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ شدند. سپس فاز بالایی (۶۰۰ میکرومولار) به یک میکروتیوب جدید منتقل و معادل حجم آن از بافر (B)^۳ که حاوی فنل می‌باشد و برای حذف پروتئین به کار می‌رود اضافه گردید و چندین بار وارونه نگهداشته شد و دوباره نمونه‌ها در ۱۲ هزار دور به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ شدند. در مرحله بعد فاز رویی به یک لوله جدید منتقل و سپس مقدار ۶۰۰ میکرومولار بافر (C)^۴ که حاوی الکل است به آن اضافه شد و به مدت ۲۰ دقیقه در دمای ۲۰-درجه سانتی‌گراد نگهداری گردید. مجدداً نمونه‌ها در ۱۲ هزار دور به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ شدند. سپس فاز بالایی دور ریخته شد و مقدار ۲۰۰ میکرومولار بافر شستشو که حاوی الکل ۷۰ درصد است اضافه گردید و چندین بار آنرا وارونه کرده و مجدداً نمونه‌ها سانتریفیوژ شدند و فاز بالایی تخلیه شد. لوله‌ها به مدت ۵ دقیقه در دمای ۶۵ زیر هود قرار داده شدند تا خشک شوند و نهایتاً ۳۰ میکرومولار بافر (E)^۵ افزوده و به آرامی وارونه شدند. محلول در دمای ۲۰-درجه سانتی‌گراد در یخچال تا زمان انجام PCR نگهداری شد هم‌چنین برای بررسی کیفیت DNA استخراج شده از الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۷ درصد استفاده شد (Haitham et al., 2009).

¹ Lysis Buffer² Proteinase K³ Binding Buffer⁴ Precipitation Buffer⁵ Solvent Buffer

پرایمرهای RAPD^۱

در تحقیق حاضر از ۸ آغازگر تصادفی ۱۰ نوکلئوتیدی خریداری شده از شرکت ژن فن آوران استفاده شد.

جدول ۲- لیست نام و توالی آغازگرها

Table 2- list of names and sequences of primers

Name of prime	Sequence
C-۱۵	5'-GACGGATCAG-3'
C-۱۶	5'-CACACTCCAG-3'
C-۱۸	5'-TGAGTGGGTG-3'
C-۱۹	5'-GTTGCCAGCC-3'
BE-۰۳	5'-TGGACTCGGT-3'
BE-۰۹	5'-CCCGCTTCC-3'
B-۰۱	5'-GTTTCGCTCC-3'
B-۰۶	5'-TGCTCTGCCC-3'

واکنش زنجیره پلیمرز PCR^۲

برای انجام PCR از روش Master mix استفاده شد. با این روش از اتلاف اجزاء واکنش جلوگیری گردیده و دقت عمل افزایش می‌یابد و موارد انتقال مواد کاهش پیدا می‌کند و در نتیجه امکان آلودگی کمتر می‌شود. برای تهیه مخلوط اصلی، حجم کل آن با در نظر گرفتن تعداد نمونه‌ها به علاوه یک واکنش بیشتر (جهت تامین مقادیر اتلاف در هنگام توزیع) محاسبه شد. پس از اضافه کردن هر یک از مواد واکنش، آن‌ها را وارونه کرده تا کاملاً مخلوط شوند که این حجم نهایی مخلوط اصلی را تشکیل داد. برای هر نمونه یک میکروتیوب در نظر گرفته شد و به میزان ۲۳ میکرولیتر از مخلوط اصلی و ۲ میکرولیتر از DNA الگو به آن‌ها اضافه گردید. دناتور شدن DNA الگو در دمای ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۵ دقیقه انجام شد و به دنبال آن واکنش تکثیر DNA در ۳۹ سیکل به شرح زیر انجام شد. دناتوره شدن در ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۳۰ ثانیه، اتصال پرایمر در ۳۶ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۰ ثانیه و گسترش پرایمر در ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۰ ثانیه و گسترش نهایی در ۷۲ درجه به مدت ۵ دقیقه صورت گرفت.

جدول ۳- مقدار مواد مورد نیاز برای انجام واکنش PCR در حجم ۲۵ میکرولیتر

Table 3- The amount of material required for PCR reaction in 25 µl volume

Compounds	The required amount for a total volume of 25 µl	Concentration
ddH ₂ O(DW)	17 µl	—
Buffer 10X	2/5 µl	1x
MgCl ₂	µl\	2/5mM
dNTP	5 µl\	0/2mM
Primer	2 µl	0/8mM
Taq polymerase	4 µl/0	2 U
DNA	2 U	10ng

¹ Random Amplification of Polymorphic DNA

² Polymerase chain reaction

جدول ۴: سیکل دمایی PCR
Table 4: Thermal cycle of PCR

Step	Temperature(°C)	Time	Cycle
Initial Denaturation	94	5(min)	1
Denaturation	94	30(Sec)	
Annealing	36	40(Sec)	
Extension	72	40(Sec)	39
Final extension	72	5(min)	

الکتروفورز

جهت آشکارسازی محصولات PCR از الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۱/۵ درصد در حجم ۸۰ml استفاده شد. برای رنگ‌آمیزی نمونه‌ها از رنگ سایبر گرین استفاده گردید.

آنالیز داده‌ها

با محاسبات چشمی اندازه باندها با توجه به اندازه باندهای مارکر DNA محاسبه و در نرم‌افزار Excel وارد شد و حضور یا عدم حضور هر باند برای هر جمعیت به صورت ماتریس یک/صفر وارد برنامه MVSP3.0 و NTSYpc 2.02 شده و از آن برای ترسیم درختچه‌های فیلوژنی استفاده گردید. اعتبار سنجی دندروگرام‌ها نیز با کمک نرم‌افزار win Boot صورت پذیرفت.

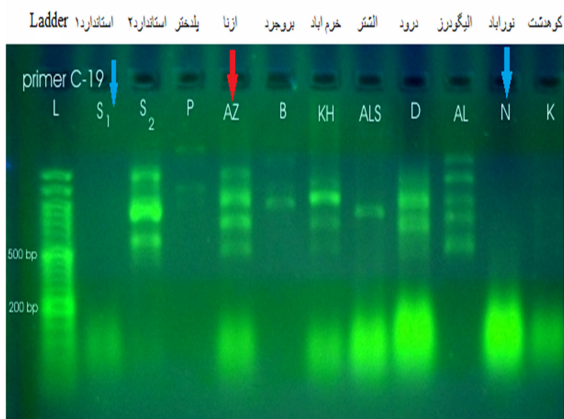
نتایج و بحث

از ۸ آغازگر به کار رفته در این تحقیق، تمامی آغازگرها باندهای قابل کد گذاری ایجاد کردند که در ژل‌های به دست آمده باندها در محدوده ۲۲۵ bp تا ۲۰۰۰ bp کد گذاری شدند (شکل ۱). تعداد کل باندهای تکثیر شده توسط کل آغازگرها ۱۴۷ عدد به دست آمد که شامل ۸۲ باند چندشکل بودند. آغازگر BE-09 با ۱۶ باند دارای بیشترین باند چندشکل و آغازگر C-16 با ۴ باند دارای کمترین باند چندشکل بودند. آغازگر BE-09 که بیشترین تعداد باند چندشکل را نشان داد، می‌تواند برای مطالعه جمعیت *H.variegata* با استفاده از نشانگر ملکولی رپید در سطح وسیع به کار گرفته شود.

خوشه‌بندی باندها با روش UPGMA و ضریب جاکارد با استفاده از نرم‌افزار MVSP Ver. 3.0 مورد بررسی قرار گرفتند که در بین نمونه‌های مورد مطالعه تنها دو جمعیت دورود و خرم‌آباد آن‌هم با درصد بسیار کم ۰/۲۸۵ درصد نخستین خوشه را تشکیل دادند. سایر خوشه‌ها با درصد تشابه بسیار کم تشکیل شدند (شکل ۲). حداکثر شباهت بین دو جمعیت دورود و خرم‌آباد به میزان ۰/۲۸۵ و حداقل شباهت بین خوشه حاوی نمونه استاندارد یک و پلدختر با سایر جمعیت‌ها به میزان ۰/۱۳ مشاهده شد. در رسته‌بندی دو بعدی با روش PCoA شاهد پراکندگی جمعیت‌ها از یکدیگر می‌باشیم. نتایج بیانگر وجود تفاوت ژنتیکی بالا در بین جمعیت‌های مورد مطالعه در سطح استان لرستان بود. این امر حاکی از مستعد بودن شرایط اکولوژی و جغرافیایی استان لرستان با وجود کوچک بودن سطح استان (تقریباً ۲۸ هزار و ۳۰۰ کیلومتر مربع) برای ایجاد و حفظ تنوع ژنتیکی در کفشدوزک‌های این منطقه می‌باشد. این امر لزوم حفظ و صیانت از زیستگاه‌های طبیعی نمونه‌های فوق در استان با توجه به تراکم جمعیت (سیزدهمین استان پر جمعیت کشور معادل ۲/۳ درصد کل جمعیت کشور و تراکم ۶۲ نفر در هر کیلومتر مربع) و هجوم به نقاط زیست این حشره، تاکید دارد.

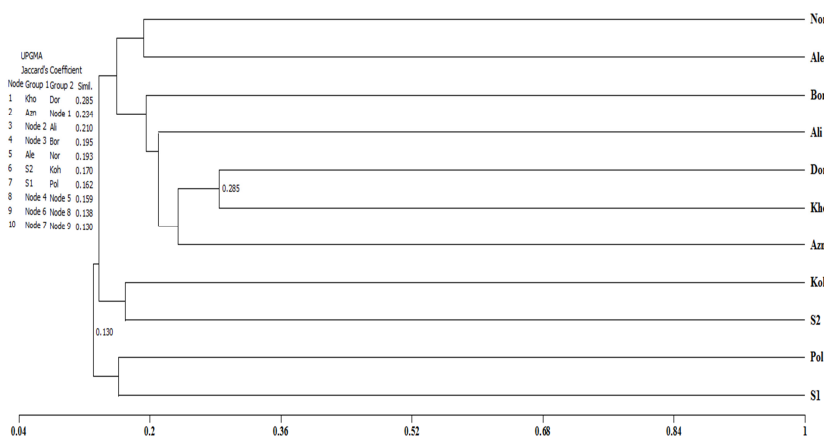
به دلیل عدم وجود اطلاعات در مورد تنوع ژنتیکی این کفشدوزک، امکان مقایسه داده‌ها با دیگر نتایج این گونه وجود ندارد. اما پژوهش صورت گرفته در مورد بررسی تنوع ژنتیکی گونه *Cryptolaemus montrouzieri*، بیشترین تشابه بین نمونه‌های اینسکتاریوم بهشهر و جمعیت جمع‌آوری شده از چالوس با ۰/۷۸ و کمترین تشابه بین جمعیت‌های تنکابن و فریدونکنار با ۰/۴۷ گزارش نمودند (Bamher et al., 2013). در بررسی تنوع ژنتیکی کفشدوزک *Coccinella undecimpunctata* از ده منطقه کشور مصر با استفاده از روش RAPD ضریب تشابه بین نمونه‌های DNA کفشدوزک‌ها را ۴۰ درصد تا ۹۳/۷۵ درصد گزارش نمودند که درجه بالایی از تنوع ژنتیکی بین کفشدوزک‌های مورد مطالعه می‌باشد (Haitham et al; 2009).

در بررسی تنوع ژنتیکی کفشدوزک *Coccinella septempunctata* در کشور بلژیک درجه بالایی از تنوع ژنتیکی بین کفشدوزک مورد مطالعه ارائه و با استفاده از ضریب تشابه Nei & Li و گروه بندی جمعیت‌ها با روش UPGMA میزان تشابه را ۰/۵۸/۹٪ گزارش نمود و نشان داد که نشانگر RAPD روشی مناسب برای بررسی پلی مورفیسم بین جمعیت‌های کفشدوزک‌ها می‌باشد (Haubruge et al; 2002) که این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از استفاده از گونه‌های مختلف کفشدوزک، تفاوت در مناطق جغرافیایی، نوع پرایمرهای مورد استفاده یا حتی شرایط آزمایش باشد.

شکل ۱: الگوی ژل الکتروفورز RAPD کفشدوزک گونه *H. Variegata* با استفاده از پرایمر C-19

Fig 1- RAPD electrophoresis pattern of *H. variegata* spp. Using primer C-19

شکل ۲- دندروگرام بر اساس روش UPGMA، ضریب Jaccard برای یازده جمعیت کفشدوزک *H. variegata* با استفاده از نرم‌افزار MVSP 3

Fig 2-Dendrogram based on the UPGMA method, the Jaccard coefficient for 11 populations of *H. variegata* using MVSP 3 software

	S1	S2	Pol	Azn	Bor	Kho	Ale	Dor	Ali	Nor	Koh
S1	1.000										
S2	0.094	1.000									
Pol	0.162	0.167	1.000								
Azn	0.129	0.127	0.194	1.000							
Bor	0.102	0.152	0.142	0.193	1.000						
Kho	0.139	0.120	0.128	0.265	0.225	1.000					
Ale	0.159	0.069	0.137	0.154	0.128	0.186	1.000				
Dor	0.127	0.164	0.148	0.204	0.187	0.285	0.181	1.000			
Ali	0.126	0.180	0.116	0.166	0.177	0.203	0.155	0.261	1.000		
Nor	0.121	0.143	0.114	0.123	0.138	0.174	0.193	0.194	0.158	1.000	
Koh	0.116	0.170	0.088	0.111	0.174	0.125	0.134	0.132	0.168	0.126	1.000

شکل ۳- ماتریس تشابه ۱۱ جمعیت مورد مطالعه با استفاده از روش UPGMA و ضریب Jaccard

Fig 3-Similarity matrix of 11 populations studied using UPGMA method and Jaccard coefficient

References

- Asghari, F., Sami, M. A., Mahdian, K. 2012. Some biological Characteristics of *Hippodamia variegata* (Goeze) Reared on *Brevicoryne brassicae* L. and eggs of *Ephestia kuehniella* Zeller. *Biological Control of Pests and Plant Diseases*, 1:19-27.
- Bamehr, S., Mohammadi Sharif, M., Hadizadeh, A. L., Karimi, G. 2013. Investigation of genetic Diversity of *Cryptolaemus montrouzieri* in Mazandaran Province Using RAPD Molecular Marker. Third National Conference on Agricultural Biotechnology in Iran
- Jafari, R. and Vafaei Shoushtari, R. 2009. Effect of different temperatures on life developmental stages of *Hippodamia variegata* Goeze (Col., Coccinellidae), feeding on *Aphis fabae* Scopoli (Hem., Aphididae). *Journal of Entomological Research*, 1(4);289-297.
- Shojaei, M. 1998. *Otolgy Insectology, Social Life, Natural Enemies ((Biologic Fight))*. Publishing and Printing University of Tehran, 550pp
- Krafsur, E. S., Okrycki, J. J. and Nariboli, P. 1996. Gene flow in colonizing *Hippodamia variegata* ladybird beetle population. *Journal of Heredity* 87, 41-47
- Kontodimas, D. C. and Stathas, G. J. 2005 Phenology, fecundity and life table parameters of the predator *Hippodamia variegata* reared on *Dysaphis crataegi*. *Biocontrol* 50, 223-233
- Ershova, N. I. 1981. Aphidophagous Coccinellids in covered ground. *Zash.Rast.* 1:29-30/REV.Appl.Entomol.A 69:6030, 1981
- Williams, G. K., Kubelik, R., Livak, J., Rafalski, J. and Tingey, V. 1990. DNA polymorphism amplified by arbitrary primers is useful as genetic markers. *Nucleic Acide Research*, 18:6531-6535.
- Wayh, Rand Powell, W. 1992. Using RAPD marker for crop improvement *Trends in Biotechnology*, 10:186-191.
- Haitham, B. M. B., Dalia A. M. S., Salwa, K. M. and Mohamed, S. S. 2009. First comparative phonetic studies of the polymorphic species of *Coccinella undecimpunctata* Linnaeus, using morphometric and RAPD approaches in Egypt. *Egypt Acad. J. biolog.Sci., C Physiology & Molecular Biology*, 1(1):1-19.
- Haubruge, E., Vanlerberghe -Masutti, F., Collingon, Pand Francis, F. 2002. The use of random amplified polymorphic DNA (RAPD) analysis for studies of Genetic variation in population of *Coccinella septempunctata* in Belgium. *Med.Fac.Landbouww Univ.Gent*, 67/3:557-561.
- Chapco, W., Ashton, N. W., Martel, R. K. B. and Antonishyn, N. 1992. A feasibility study of the use of random amplified polymorphic DNA in the population genetics and systematics of grasshoppers. *Genome* 35:569-574.
- Gibson, R. L., Elliott, N. C. and Schaefer, P. 1992. Life history and development of *Scymnus frontalis* (Coleoptera: Coccinellidae) on four species of aphid. *Journal of Kansas Entomology Society* 65, 410-415.

The use of random amplified polymorphic DNA (RAPD) analysis for studies of genetic variation in populations of *Hippodamia variegata* (Col.:Coccinellidae) in Lorestan provinces, Iran

M. Hashemi¹, F. Nabipour^{2*}, R. Yari³, R. Jafari³

1- Graduated Student of Biology, Faculty of Sciences, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran

2- Young Researchers and Elite club, Khorramabad Branch, Islamic Azad University, Khorramabad, Iran

3- Assistant Professor, Department of Biology, Faculty of Sciences and Faculty of Agriculture Science, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran

Abstract

Hippodamia variegata is one of the major predators of crop pests which feed an aphids and psyllids. RAPD is a useful genetically marker to determine polymorphism and relationship among LadyBirds species. The aim of this study was to identify and study the genetic diversity of *Hippodamia variegata* Goeze (Col.:Coccinellidae) in 9 natural populations and 2 commercial breeding populations. To investigate the genetic diversity of 8 primers, 10 randomized nucleotides (C-15, C-16, C-18, C-19, BE-03, BE-09, B-01, B-06) were used. All primers created clear and repeated bands. Of the 147 bands produced, 82 bands, 55.78 percent, were polymorphic. The length of amplified fragments by all primers varied from 225 to 2000 base pairs. The dendrogram was calculated based on the Jaccard similarity coefficient by UPGMA method. The results of cluster analysis indicated that there was a high genetic difference among the populations studied in Lorestan province. Primer BE-09 (28 bands) produced the highest and primer C-16(13 bands) produced the lowest number of bands. Two populations Dorud and Kuhdasht formed the first cluster close to 0.28 Jaccard coefficient of using UPGMA method. Other clusters formed a very low percentage of similarity. This shows that the susceptibility of the ecology and geography of the province despite the small size establishes and maintains the genetic diversity in the province of the ladybirds. The results of cluster analysis indicated high genetic differences between populations studied in the Lorestan province.

Keywords: *Hippodamia variegata* . RAPD-PCR .genetic variation

* Corresponding Author, E-mail: abipor.f@gmail.com

Received:4 Oct. 2015 – Accepted: 2 Oct. 2016

